

Sørine Gotfredsens prædiken 2. påskedag

Taler

Sørine Gotfredsen
Sognepræst og samfundsdebattør

Dato

21. april 2025

Sted

Jesuskirken, Valby

Omstændigheder**Prædikentekst**

Lukasevangeliet kapitel 24, vers 13-35

Salmer

Tag det sorte kors fra graven
Som forårssolen morgenrød
Opstande Herre, du vil gå
Påskeblomst! hvad vil du her
Som den gyldne sol frembryder
Dig være ære, Herre over dødens magt

- 1 Jeg talte forleden med en mand, som mange finder ret morsom. Her var der dog alvorlige ting på spil, og jeg spurgte ham, om han med årene har bevæget sig et stykke væk fra sin ungdoms manglende tro og er kommet til at tænke anderledes om Gud. Nej, sagde han, overhovedet ikke, hvorpå han tilføjede: ”Det er lige før, at jeg tror, at det skyldes noget genetisk!”
- 5 Hvormed han jo antydede, at nogen simpelthen fødes uden evnen til at tro på Gud, og det er ret dramatisk at forestille sig, at nogen faktisk skulle være helt afskåret fra at kunne tro på den endeløse barmhjertighed og evighedens horisont. Spørgsmålet er, hvordan det mon præger et menneske aldrig at have kendt til andet end overbevisningen om,
- 10 at dette liv på jorden er alt, hvad der er. Og at døden i sidste ende udgør den største magt, der er til.

- Jeg sagde til ham, at mens han altså ikke tror på en guddommelig magt over døden og tilmed forestiller sig at være genetisk afskåret fra det, kan han jo altid
- 15 *håbe*, at det findes. Noget lignende får man lyst til at sige til mændene, der på den tredje dag efter Jesu korsfæstelse vandrer til byen Emmaus i basal forvirring angående, hvem Jesus er. De havde håbet, siger de, at han skulle forløse folket, men i stedet døde han på korset, og mens nogen godt nok fra morgenstunden har påstået, at graven var tom, ved de ikke, hvad de skal tro. For hvor er han så
- 20 nu?

Han går lige ved siden af, viser det sig, det er ham, der netop har slået følge med

dem, og man aner en vis træthed i Jesu stemme, da han minder om, at de jo har
25 fået så meget at vide gennem profeterne og Skrifterne angående Guds ønske om
for evigt at bevare sit menneske. Det hele ér blevet fortalt og ved nu at træde
frem i levende live lægger Jesus endnu en alen til beretningen om, at den
selvsamme mand, der udåndede på korset, stadig lever. At døden alligevel ikke
udgør den største magt, der er til.

30

Holdes den beretning ikke i live mellem os, vil en anden overtage dens plads.
Forleden fejrede man prinsessens 18-års-fødselsdag med en festforestilling i Det
kongelige Teater. Et tusind 18-årige var inviteret med, god idé, og alt var smukt,
men man bemærkede også, hvilken fortælling de unge især i dag udsættes for.
35 Løbende blev der fra scenen talt og sunget om ensomhed og dette at føle sig
fortabt i verden, hvilket er blevet til en noget tyngende fortælling om det unge
liv. Ikke mindst fordi den ofte følges af det, som én af de optrædende, en
popsanger, før forestillingen sagde, da hun blev bedt om at give de unge et godt
råd med på vejen. De skal, mente hun, sørge for at blive et hundrede procent sig
40 selv, hvilket i sig selv er lidt af en opgave, og derudover være både konge og Gud
i deres eget liv.

På den ene side tiltales de unge som særdeles skrøbelige, og på den anden side
som deres egen Gud, de er fortabte og almægtige på én gang og forventes i
45 denne sære konstruktion at lykkes i livet. Og gerne i en fart, for vi lever i travle
og accelererende tider, og dit korte liv her på jorden bliver i sidste ende kun,
hvad du selv gør det til. Tillykke med de 18 år.

Jeg tror, at det kan sætte sig spor at vokse op som sin egen overanstrengte
50 guddom og kun sjældent møde fortællingen om, at livet her på jorden ikke er alt.
Den norske forfatter Sigrid Undset har i et essay beskrevet, hvordan man som
barn i 1800-tallet på anderledes vis blev inspireret til at fæstne lid til det
uendelige. Hun forholder sig her til kvinder, men I mænd er også inkluderet –
ikke mindst da det forlyder, at mænd sjældnere end kvinder tror på evigheden, så
55 spids ører, alle mand, dette gælder begge køn. Og Sigrid Undset skriver: ”For
helt at forstå kvinderne fra begyndelsen og midten af forrige århundrede må
man huske at (...) hver eneste lille ubetydelig ung pige fik lov til i fred at tro på,
at hendes hviskende ja og nej kunne høres i universets centrum og hendes dyder
og udyder, hendes kampe, hendes sejre og hendes nederlag var af en betydning,
60 der rakte hinsides stjernerne.” Hver eneste lille pige og dreng kunne dengang
stole meget mere på, at deres skæbne rakte ud over dette liv, og at de derfor

havde endeløs betydning, hvilket nok gav dem en følelse af både intensivt nærvær nu og tillid til det kommende. Præcis det mange savner i dag. I hvert fald
65 konkluderer Sigrid Undset lidt køligt, at vi, der lever senere i historien som: ”den endnu uerfarne sjæl (...) egentlig bare (har) selvmordet at falde tilbage på...”

Barske ord, men sandt er det, at tanken om selvmord umærkeligt kan forankres i en kultur. For eksempel gyser det i mig, når avisartikler ofte i dag afsluttes med
70 oplysning om, hvor man kan henvende sig med sine selvmordstanker. Som om disse mere og mere opfattes som uundgåelige. En lignende modløshed anes hos disciplene på vejen til Emmaus, der ikke kan tro på, at Jesus stadig lever, og nu frygter, at kun dødens endestation er i vente. ”Vi havde håbet...” siger de, og alle kan håbe, det er vi i høj grad genetisk indrettet til, og Jesus skælder dem ud, fordi
75 det lyder, som om de ikke engang længere gør dét – *håber*.

Dermed kuldkaster de ikke blot den beretning fra profeterne og Skriften, som deres forfædre har båret videre til dem, men også muligheden for selv at give det hele videre til dem, der skal følge efter. De frasiger sig deres lille del af ansvaret
80 for håbets kraft i verden, der altid skal rækkes videre til de næste 18-årige, hvis ikke afmagt skal brede sig, som vi erfarer i denne tid, hvor mange finder det ekstra svært at bevare håb. Men ved aftenstide sker der noget. Det gør der nemlig meget tit, for i mørket mærker man på særlig vis sin længsel. Det gælder ved kulturens aftenstide, som vi oplever i disse år, hvor vi som folk begynder at
85 indse prisen for så længe ikke at have sat ord på Ånd, tro og evighed. Og det gælder ved aftenstide i ens eget personlige liv.

Da jeg var 18 år, var det især i skumringen, når grantræerne blev til dystre silhuetter, at jeg mærkede vemodet og dødens realitet. Og da heller ikke jeg jo i
90 denne kultur er opdraget til at tro på sjælens udødelighed, besluttede jeg tidligt, at hvis glæden ikke for alvor indfandt sig, kunne jeg jo altid begå selvmord. Det var egentlig en ret rationel erkendelse, for Sigrid Undset har nemlig ret. Tanken om at afslutte sit eget liv sniger sig meget nemt ind i bevidstheden, når man lever i en epoke, hvor evighedens horisont er tabt, og det kan føles ganske absurd at
95 skulle udfylde dette korte liv indtil døden.

Men gradvist indså jeg, at det ofte går sådan, at man om morgenen atter kan mærke liv på en måde, man aftenen forinden ikke havde troet mulig. Genfødslen er ikke én fremmed, ja, det må næsten være genetisk bestemt, og jeg
100 kan simpelthen ikke længere, som årene er gået, tro på at døden er stærkest. Det

føles som at bære en lille del af opstandelsen med sig, når man mere og mere kommer til at tro på, at hvert eneste lille hviskende ja og nej i evigheden bliver hørt og husket. For det er forbundetheden med den opstandne selv, man
105 mærker, skønt man muligvis ikke straks genkender ham. Som 18-årig gjorde jeg ikke.

Derfor skal man have andre til at fortælle, at det jo er ham og ingen anden, der er tættest på. Som præst og digter Kaj Munk gør i en prædiken fra 1942 – også en
110 tid, hvor håbet må have haft det svært. Kaj Munk skriver: ”Jeg kender de rige Stunder, da Frelseren træder En ganske nær, saa nær, at der ikke er andet i Verden end ham. Jeg ser paa ham, hans klare Øjne, der bare staar skrevet Kærlighed i, hans gennemnaglede Hænder, der taler om Dommen. Min Rigdom er hans fuldbragte Værk, Blodet fra Golgatha og Solskinnet
115 Paaskemorgen.” Dommen over Jesus og hans død blev til vores rigdom og gør, at vi kan forstå vores egen dom og befrielse. Vi dømmes som dem, der er født syndige og ude af os selv og derfor ikke ubetinget kan være os selv trods popstjerners gode råd. Men vi kan komme tættere på os selv i forhold til Frelseren, der ser igennem hele vores selvkonstruerede personlighed og de
120 mange lag af tidsbundne terapeutiske karakteristikker og til fulde ved, hvem vi er.

Ligesom disciplene indleder man livets vandring som nybegynder og bliver kun gradvist en mere erfaren sjæl, der i kraft af beretningerne, Skriften og oplevelsen
125 af om morgenen igen at mærke liv og håb, kan komme til at tro på udødeligheden og finde sin plads i verden med styrke fra denne helt særlige tillid til det kommende. Dom og befrielse følges ad.

Nogen vil nok spørge, hvorfor den opstandne Jesus ikke blot giver sig mere direkte til kende. Hvorfor skal han være så svær at genkende og tilmed pludselig
130 blive usynlig, da disciplene om aftenen sidder til bords med ham? Fordi vi kun kan lære at håbe ud over forstanden, hvis noget er dunkelt og uvist. Det er menneskets opgave selv at stræbe efter tro og indsigt, for på den måde bliver vi skridt for skridt til voksne, kærlige, interessante og ansvarlige mennesker, der
135 kan give håbet videre og bidrage til, at troen på sjælens udødelighed kan bo i vores kultur, i kunsten og i sproget – ja, i folkeånden. Så enhver lille pige og dreng kan mærke den dryppe ned i sit hjerte og forlade sig på, at hvad der end sker, har man en betydning, der rækker hinsides stjernerne.

Kan man fødes uden evne til at tro? Kan man ligefrem være genetisk afskåret fra det? Nej, for vi er alle skabt med en udødelig sjæl og kan derfor erfare, at livet om morgenen begynder forfra på en måde, man aftenen forinden ikke havde troet mulig. Det er påskemorgen, der lever i os, håbet kan altid igen røre på sig, idet evigheden kan mærkes allerede nu. For Jesus trådte ud af graven, og enhver, der ønsker at høre ham til, skal en dag opstå sammen med ham. Det kan begynde som et håb, og håbe kan vi alle. Og det kan med årene blive til tro. For tro kan vi også alle. Amen.

150

Kilde

Manuskript taget fra jesuskirken.dk med tilladelse fra udgiver

Kildetype

Digitalt manuskript

155

Tags

2. påskedag, Første tekstrække, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/sorine-gotfredsens-praediken-2-paaskedag-2025>

160

165

170

175